

TĂNG CƯỜNG GIÁO DỤC LÝ TƯỞNG CÁCH MẠNG CHO SINH VIÊN THÔNG QUA DẠY HỌC CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

Hoàng Thị Thịnh, Đoàn Thị Thoa, Phạm Thị Hiền
Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

Tóm tắt: Hiện nay, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng ở nước ta được thực hiện với nhiều phương pháp, hình thức và nội dung khác nhau. Trong đó, giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị có vị trí và vai trò rất quan trọng. Bên cạnh những kết quả đạt được, giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua các môn Lý luận chính trị hiện nay vẫn còn chưa đa dạng, phong phú. Trong bối cảnh tác động tiêu cực từ mặt trái của nền kinh tế thị trường và những biến động về chính trị - xã hội, việc giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị càng trở nên cần thiết và có ý nghĩa quan trọng. Trong phạm vi bài viết, nhóm tác giả làm rõ nội dung và vai trò của giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị, những vấn đề đặt ra và đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên. Kết quả nghiên cứu này cũng gợi mở cho công tác giáo dục lý tưởng cách mạng ở các trường cao đẳng, đại học ở nước ta hiện nay.

Từ khóa: Giáo dục lý tưởng cách mạng, Lý luận chính trị, sinh viên.

STRENGTHENING REVOLUTIONARY IDEAL EDUCATION FOR STUDENTS THROUGH TEACHING POLITICAL THEORY SUBJECTS

Hoang Thi Thinh, Doan Thi Thoa, Pham Thi Hien
Hanoi National University of Education

Abstract: Revolutionary ideal education for students through teaching political theory subjects has a very important position and role. Besides the achieved results, revolutionary ideal education for students through political theory subjects still has some limitations. In the context of negative impacts from the negative side of the market economy and political and social fluctuations, revolutionary ideal education for students through teaching political theory subjects becomes even more necessary. Within the scope of the article, the group of authors clarifies the content and role of revolutionary ideal education for students through teaching political theory subjects, the issues raised and proposes some measures to improve the effectiveness of revolutionary ideal education for students. The results of this study also suggest the work of revolutionary ideal education in colleges and universities in our country today.

Key words: Revolutionary ideal education, Political theory, Students.

Nhận bài: 29/6/2024

Phản biện: 26/7/2024

Duyệt đăng: 2/8/2024

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Thanh niên Việt Nam chiếm số đông trong dân số cả nước, có mặt ở tất cả các địa bàn, các lĩnh vực kinh tế, văn hóa – xã hội, an ninh, quốc phòng của đất nước. Thanh niên với độ tuổi sung sức nhất về thể chất và phát triển trí tuệ, luôn năng động, sáng tạo, muốn tự khẳng định mình, là lực lượng có tiềm năng to lớn, đã và đang giữ vai trò quan trọng trong quá trình phát triển đất nước hiện nay và tương lai. Sinh viên là lực lượng ưu tú trong thanh niên, là tri thức tương lai của nhà nước, có vai trò rất quan trọng trong sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá, đổi mới đất nước trong bối cảnh hội nhập quốc tế và Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành sự quan tâm đặc biệt đến thế hệ

thanh niên trong sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc và xây dựng đất nước. Người khẳng định: “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà... nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên”. Nhận thức rõ vai trò của thanh niên, Đảng ta trong quá trình cách mạng luôn luôn đặt lên hàng đầu sự quan tâm, chăm lo và giáo dục thanh niên, trong đó có sinh viên. Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII xác định mục tiêu: “Tăng cường giáo dục thế hệ trẻ về lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, nâng cao lòng yêu nước, tự hào dân tộc, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, khát vọng vươn lên; nêu cao tinh thần trách nhiệm đối với đất nước, với xã hội; xây dựng môi trường, điều kiện học tập, lao

động, giải trí, rèn luyện để phát triển lành mạnh, toàn diện, hài hòa cả về trí tuệ, thể chất và giá trị thẩm mỹ. Tạo động lực cho thanh niên xung kích trong học tập, lao động sáng tạo, khởi nghiệp, lập nghiệp; làm chủ các kiến thức khoa học, công nghệ hiện đại, phát huy vai trò quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”. Bên cạnh đó, Thủ tướng Chính phủ cũng đã ban hành Quyết định số 1895/QĐ-TTg ngày 11/11/2021 về Chương trình “Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng giai đoạn 2021 – 2030”. Quyết định trên đã nhấn mạnh vai trò vô cùng quan trọng của công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho thế hệ trẻ, đồng thời cũng đã chỉ rõ nhiệm vụ và giải pháp của từng cấp học, trong đó có giáo dục đại học nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho sinh viên.

Hiện nay, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên đang được thực hiện với nhiều phương pháp, hình thức và nội dung khác nhau như thông qua học tập các môn khoa học xã hội và nhân văn mà cốt lõi là các môn Lý luận chính trị; các đợt học tập chính trị sâu rộng trong nhà trường như học tập, quán triệt các Nghị quyết, chỉ thị của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước; các đợt học tập cảm tình Đảng, học chính trị đầu khóa, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, cuộc thi Olympic các môn khoa học Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh; các phong trào hành động của Đoàn, Hội và hoạt động ngoại khóa... Trong đó, giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua học tập các môn Lý luận chính trị có vị trí rất quan trọng. Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua học tập các môn Lý luận chính trị vẫn chưa mang lại hiệu quả cao. Thực tế cho thấy, một bộ phận sinh viên hiện nay vẫn chưa có chí hướng rõ ràng, ít sự quan tâm đến tình hình đất nước, một số sinh viên có biểu hiện suy thoái ý thức chính trị, xuống cấp về đạo đức,... Trong bối cảnh đó việc tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua giảng dạy các môn Lý luận chính trị nhằm khơi dậy khát vọng cống hiến cho sinh viên có ý nghĩa cấp thiết, cả về phương diện lý luận và thực tiễn.

Bài báo này nhằm mục đích: Phân tích nội dung và vai trò của giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận

chính trị, những vấn đề đặt ra và đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị.

II. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung và vai trò của giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị

Lý tưởng cách mạng là định hướng giá trị xuyên suốt, cốt lõi, là mục tiêu phấn đấu của Đảng, của toàn dân tộc và mỗi người dân Việt Nam về độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Nội hàm và vai trò của lý tưởng cách mạng là một vấn đề đã từng được đề cập ở các văn kiện của Đảng và Nhà nước. Nội dung lý tưởng cách mạng được Chủ tịch Hồ Chí Minh nhắc đến trong tư tưởng của Người về sự nghiệp “bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau”. Trong bài phát biểu tại Hội nghị Bồi dưỡng chính huấn do Trung ương triệu tập, Người đã nhấn mạnh “Chúng ta không được một phút nào quên lý tưởng cao cả của mình là phấn đấu cho Tổ quốc ta hoàn toàn độc lập, cho chủ nghĩa xã hội hoàn toàn thắng lợi trên nước ta”. Giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên là quá trình giác ngộ lý tưởng cộng sản, củng cố niềm tin vào tiền đồ cách mạng, rèn luyện ý chí vượt qua khó khăn, thử thách cho sinh viên nhằm thực hiện thắng lợi mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Trong bối cảnh phát triển kinh tế - xã hội đất nước và hội nhập quốc tế hiện nay, giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên là khơi dậy khát vọng học tập, nghiên cứu; là hoài bão, khát vọng cống hiến cho đất nước; biểu hiện thông qua ý thức, trách nhiệm, sự nỗ lực, chuyên cần, sáng tạo trong học tập, nắm vững những tri thức được học trong nhà trường; không ngại khó khăn, gian khổ; tình nguyện vì cộng đồng; có ý thức vươn lên trong học tập, lao động, lập thân, lập nghiệp, làm giàu chính đáng cho bản thân, gia đình, quê hương và đất nước.

Về nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị: Các môn Lý luận chính trị (Triết học Mác – Lênin; Kinh tế chính trị Mác – Lênin; Chủ nghĩa xã hội khoa học; Tư tưởng Hồ Chí Minh; Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam) là bộ phận quan trọng, cấu thành nội dung giảng dạy các môn Lý luận chính trị trong chương trình đào tạo ở các cơ sở giáo dục đại học. Việc giảng dạy các môn Lý luận chính trị có mối quan hệ khăng khít với việc tuyên truyền, phổ biến đường lối, chính sách của

Đảng và Nhà nước. Nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập các môn Lý luận chính trị có ý nghĩa quan trọng, góp phần làm cho Chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, quan điểm của Đảng giữ vai trò chủ đạo trong đời sống xã hội. Khi chất lượng giảng dạy được đảm bảo sẽ góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị cho sinh viên, tạo sự đồng thuận về tư tưởng, đấu tranh chống các quan điểm sai trái. Đồng thời, thông qua nội dung của môn học chính là con đường để Đảng ta phổ biến đường lối phát triển kinh tế - xã hội, sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế của đất nước. Nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị bao gồm các bộ phận cốt lõi như: Giáo dục lý luận của chủ nghĩa Mác – Lênin; Tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; Lý tưởng của chủ nghĩa cộng sản; độc lập dân tộc gắn liền với Chủ nghĩa xã hội; tuyên truyền, giáo dục đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam; chính sách, hệ thống pháp luật của Nhà nước; giáo dục đạo đức, lối sống; truyền thống yêu nước, đoàn kết dân tộc; chống diễn biến hoà bình trong tư tưởng chính trị...

Về vai trò của giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị: Với chức năng của mình, các môn Lý luận chính trị có vai trò quan trọng hàng đầu trong giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên, nhằm bồi dưỡng phẩm chất, năng lực, bản lĩnh chính trị cho sinh viên. Nâng cao chất lượng giảng dạy môn học; trực tiếp bồi dưỡng phát triển nhân cách, phẩm chất, năng lực của sinh viên; trực tiếp định hướng tư tưởng, nhận diện đấu tranh với các hiện tượng tiêu cực lạc hậu, quan điểm sai trái góp phần xây dựng bản lĩnh chính trị cho mỗi sinh viên trong quá trình đào tạo và sau khi tốt nghiệp. *Thứ nhất*, giáo dục lý tưởng cách mạng giúp sinh viên hiểu rõ hơn về lịch sử đấu tranh của dân tộc, những hi sinh và cống hiến của các thế hệ đi trước. Điều này góp phần xây dựng tinh thần yêu nước và lòng tự hào dân tộc, tạo động lực cho sinh viên phấn đấu và cống hiến cho sự phát triển của đất nước. *Thứ hai*, giáo dục lý tưởng cách mạng góp phần hình thành ý thức chính trị và trách nhiệm xã hội cho sinh viên. Lý tưởng cách mạng bao gồm các giá trị cốt lõi như sự kiên trì, lòng dũng cảm, sự công bằng và lòng nhân ái. Việc giáo dục lý tưởng cách mạng giúp sinh viên phát triển nhân cách toàn diện, trở thành những người không chỉ có tri thức mà còn có đạo đức và lối sống lành mạnh.

Thứ ba, giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị góp phần phân đấu vì mục tiêu lý tưởng của Đảng, Nhà nước và của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đó là xây dựng nước Việt Nam với mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. *Thứ tư*, giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị góp phần ứng phó với các thách thức và biến động xã hội phức tạp hiện nay. Học tập các môn Lý luận chính trị góp phần đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của sinh viên.

2.2. Một số vấn đề đặt ra trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị

Trong những năm gần đây, việc triển khai giảng dạy chương trình, giáo trình mới các môn Lý luận chính trị đã mang lại những chuyển biến tích cực, đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học các môn Lý luận chính trị được triển khai rộng khắp và bước đầu thu được những kết quả khả quan. Giảng viên giảng dạy các môn Lý luận chính trị đã nhận thức được tầm quan trọng và cần thiết của việc giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua tổ chức các hoạt động dạy học trên lớp. Công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên trong dạy học các môn Lý luận chính trị tại các trường cao đẳng, đại học ở Việt Nam ngày càng được chú trọng. Bên cạnh đó, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị vẫn còn tồn tại những hạn chế, cụ thể:

Thứ nhất, về nội dung, phương pháp giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị: Trong quá trình giảng dạy hiện nay, giảng viên tập trung vào nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên như: Lý luận của Chủ nghĩa Mác – Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh; tư tưởng độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội; chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; các truyền thống của dân tộc Việt Nam. Mặc dù chương trình các môn Lý luận chính trị hiện nay đã đổi mới, nhiều vấn đề thực tiễn của đất nước và thế giới được đưa vào môn học nhưng đâu đó giảng viên vẫn còn nặng về lí luận, phương pháp giảng dạy còn theo lối mòn truyền thống, chưa áp dụng các phương pháp giảng dạy hiện đại để phát huy tính tích cực của sinh viên. Bên cạnh những kết quả đạt được, sinh viên vẫn chưa tiếp cận, lĩnh hội được nhiều; hiệu quả của các hoạt động giáo

đục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua học tập các môn Lý luận chính trị còn hạn chế. Nhiều nội dung giáo dục liên quan đến chống diễn biến hòa bình trong tư tưởng chính trị; đạo đức, lối sống người thanh niên cách mạng chưa được quan tâm đúng mức. Nhận thức chính trị của một bộ phận sinh viên còn chưa cao, trong bối cảnh không gian mạng phức tạp như hiện nay, một số sinh viên dễ bị các thế lực thù địch, chống đối lợi dụng, kích động. Từ đó đặt ra yêu cầu phải bổ sung, điều chỉnh nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị.

Thứ hai, nhận thức của một bộ phận không nhỏ sinh viên về vị trí, vai trò của các môn Lý luận chính trị còn hạn chế. Có một số lượng không nhỏ sinh viên vẫn coi các môn Lý luận chính trị chỉ là môn học phụ, không quan trọng, nội dung môn học khô khan, phải ghi chép nhiều nên việc dạy và học cũng như công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên chưa thực sự hiệu quả. Hơn nữa, việc đào tạo theo hệ thống tín chỉ, số lượng sinh viên mỗi lớp tín chỉ rất đông làm cho việc áp dụng các phương pháp dạy học tích cực nhằm giáo dục lý tưởng cách mạng, nâng cao chất lượng môn học còn nhiều khó khăn và không khả thi. Chính vì vậy việc nâng cao chất lượng giảng dạy các môn Lý luận chính trị nhằm thu hút sinh viên có thái độ yêu thích môn học đang là thách thức lớn cho các cơ sở giáo dục đại học trong cả nước.

Thứ ba, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị hiện nay đang đứng trước những thời cơ, thuận lợi và khó khăn, thách thức đan xen. Trong đó, các thế lực thù địch chống phá quyết liệt bằng chiêu bài “Diễn biến hòa bình”, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ của ta. Trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và kinh tế số, mặt trái của cơ chế thị trường đã dẫn đến sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận sinh viên; tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí đang tác động mạnh mẽ và nhanh chóng đến nhận thức, suy nghĩ, tình cảm của mọi tầng lớp nhân dân, làm suy giảm lòng tin với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa. Hiện nay, một bộ phận sinh viên đang có tư tưởng sai lệch, hiểu chưa đúng về lý tưởng của Đảng, thiếu niềm tin vào các quan điểm, sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước, đang có biểu hiện phai nhạt về lý tưởng cách mạng, xuống cấp về đạo đức, lối sống. Một bộ phận sinh viên chưa xác định đúng

mục tiêu, động cơ học tập, thiếu ý chí vươn lên, lệch lạc về lối sống, mắc phải các tệ nạn xã hội, dễ bị lôi kéo vào những mục đích xấu, thậm chí vi phạm pháp luật...

2.3. Một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị

Từ những vấn đề đặt ra trên cho thấy, để nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị, cần có sự đổi mới về nội dung và cải tiến liên tục từ chương trình, phương pháp giảng dạy đến đội ngũ giảng viên và các điều kiện vật chất liên quan, cụ thể:

Đổi mới, cập nhật nội dung, phương pháp giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị. Xuất phát từ vị trí, vai trò của các môn Lý luận chính trị trong giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên như trên đã phân tích, cho thấy, để nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thì mỗi giảng viên cần nắm vững các nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên; bám sát đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; mỗi giảng viên cần hiểu đúng tinh thần, từng luận điểm, nghiên cứu và nắm vững Nghị quyết của Đảng để có thể có thể dạy cho đúng (đúng nội dung, đúng định hướng, chuẩn kiến thức); dạy cho trúng (trúng trọng tâm, không biến nội dung phụ thành nội dung chính, không làm biến tính nội dung môn học); dạy cho hay (áp dụng các phương pháp, kỹ thuật dạy học tích cực hóa người học; sự chuẩn bị kỹ càng, tâm huyết trong từng tiết dạy...). Trong quá trình xây dựng đề cương và kế hoạch bài dạy, giảng viên cần chú trọng tích hợp giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên, xác định chủ đề, nội dung, hình thức và phương pháp dạy học đảm bảo yêu cầu của dạy học tích hợp (nhẹ nhàng, hấp dẫn, hiệu quả), vừa đảm bảo yêu cầu về mặt nội dung các môn Lý luận chính trị, đảm bảo về thời gian thực hiện, điều kiện thực hiện của nhà trường...

Bên cạnh các nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng như trên đã phân tích, giảng viên cần thường xuyên cập nhật, bổ sung các nội dung mới. Giảng viên cần nắm vững trọng tâm của giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên là những vấn đề cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam, nhất là nội dung Chỉ thị số 42-CT/TW của Ban Bí thư về “Tăng cường sự lãnh đạo

của Đảng đối với công tác GDLTTCM, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030” và Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, XII, XIII về tăng cường xây dựng và chỉnh đốn Đảng. Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng cũng nhấn mạnh “cần chú trọng giáo dục phẩm chất, năng lực sáng tạo và các giá trị cốt lõi, nhất là giáo dục tinh thần yêu nước, tự hào, tự tôn dân tộc, khơi dậy khát vọng phát triển, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”. Trong bối cảnh hiện nay, để nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên, cần tập trung vào các nội dung như giáo dục về chủ nghĩa yêu nước, giáo dục nhận thức, niềm tin của sinh viên sự phm về bản chất cách mạng của Chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và sự lãnh đạo của Đảng trong công cuộc đổi mới, hội nhập quốc tế; bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia trên bộ, trên biển, trên không và trong không gian mạng,...

Về đội ngũ giảng viên giảng dạy các môn Lý luận chính trị, đây là lực lượng cốt lõi nhất trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên. Để nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên, mỗi giảng viên cần xác định rõ mục tiêu trong công tác của mình đó là cung cấp nhận thức đúng đắn về tính cách mạng và khoa học của hệ tư tưởng Mác – Lê nin; bồi dưỡng lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, thế giới quan cách mạng và nhân sinh quan đúng đắn cho sinh viên; tuyên truyền chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của nhà nước nhằm rèn luyện và nâng cao bản lĩnh chính trị, ý chí cách mạng của sinh viên. Để truyền được niềm tin, lý tưởng cách mạng cho sinh viên, bản thân mỗi giảng viên phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, hiểu biết sâu sắc và tin tưởng tuyệt đối vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội; nhận diện và tích cực đấu tranh chống những quan điểm sai trái, thù địch, xuyên tạc bản chất cách mạng của đường lối đổi mới của Đảng. Muốn sinh viên tin và chuyển hóa kiến thức lý luận về chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh thành hành động thiết thực, giảng viên phải là tấm gương về học tập, rèn luyện, đạo đức và có lý tưởng cách mạng. Mặt khác, người giảng viên phải có trình độ hiểu biết về nội dung chuyên môn, có kỹ năng truyền đạt tốt, hiểu rõ những đặc điểm tâm lý và nắm bắt được tình hình tư tưởng trong sinh viên mà mình đang giảng dạy. Bên cạnh đó, giảng viên cần đa dạng trong hình thức tổ chức dạy học tích hợp giáo dục lý tưởng cách mạng để tạo sự hứng thú, nâng cao hiệu quả

giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên. Nếu điều kiện cho phép, giảng viên không chỉ tích hợp giáo dục lý tưởng cách mạng thông qua các môn Lý luận chính trị ở trong phạm vi lớp học mà có thể tổ chức giáo dục bằng những chuyến đi thực tế, trải nghiệm. Ngoài ra, với những đơn vị kiến thức có thể dễ dàng liên hệ với các nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng, giảng viên nên để cho sinh viên tự liên hệ rút ra kiến thức từ nội dung bài học, sau đó giảng viên nhận xét, đánh giá và tổng hợp lại kiến thức...

Về phía sinh viên: Để nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua học tập các môn Lý luận chính trị, sinh viên không những phải nắm vững kiến thức chuyên môn mà còn phải giàu lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, có ý chí, khát vọng, hoài bão vươn lên. Trong thời đại mới, các thế hệ sinh viên phải đi đầu trên mặt trận khoa học công nghệ, có phẩm chất đạo đức trong sạch, lành mạnh, kiên quyết đấu tranh xóa bỏ tư tưởng bảo thủ, trì trệ, đấu tranh xoá bỏ những thói hư tật xấu; ra sức gìn giữ truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc đồng thời biết chọn lọc tiếp thu tinh hoa văn hóa của nhân loại.

Đa dạng hóa các công cụ dạy và học nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị, bổ sung tài liệu, sách tham khảo cho giảng viên; xây dựng hệ thống học liệu mở, cập nhật các nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng, chủ trương, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam. Đa dạng công cụ, tài liệu, phương tiện giúp giảng viên phát huy hết khả năng và những ưu điểm của các loại hình, phương tiện dạy học, làm cho bài giảng trở nên sinh động, thu hút người học và nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên. Đa dạng hóa phương tiện, công cụ dạy và học cũng giúp cho người học có điều kiện khai thác kiến thức, tận dụng các phương tiện, công cụ hỗ trợ học tập hiện đại để nâng cao năng lực nắm bắt, tự bồi dưỡng lý luận chính trị cho bản thân. Đồng thời, các trường đại học, cao đẳng cần chú trọng bổ sung, biên soạn các tài liệu tham khảo, cung cấp thông tin chính thống về tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội trong và ngoài nước, đặc biệt là thông tin về những vấn đề nổi cộm đang được xã hội quan tâm có ý nghĩa quan trọng góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên.

III. KẾT LUẬN

Giáo dục lí tưởng cách mạng cho sinh viên là một trong những nhiệm vụ quan trọng để xây dựng con người, đặc biệt là các thế hệ sinh viên phát triển toàn diện, có lí tưởng cách mạng, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, có đạo đức trong sáng, có năng lực tiếp thu tinh hoa văn hoá nhân loại, có tư duy sáng tạo, làm chủ tri thức khoa học và công nghệ hiện đại, có kỹ năng thực hành giỏi, có sức khoẻ để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Kết quả nghiên cứu cho thấy, giáo dục lí tưởng cách mạng cho sinh viên

thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị thực sự cần thiết và có ý nghĩa quan trọng trong việc hình thành thế giới quan, nhân sinh quan, lý tưởng, niềm tin cho sinh viên. Để nâng cao hiệu quả công tác giáo dục lí tưởng cách mạng cho sinh viên thông qua dạy học các môn Lý luận chính trị cần đổi mới cả về nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học./.

Lời cảm ơn: Bài báo là sản phẩm của đề tài “Nghiên cứu đề xuất biện pháp giáo dục lí tưởng cách mạng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm Hà Nội”, mã số: SPHN22-27.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Ban chấp hành Trung ương, Chỉ thị số 42-CT/TW, ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lí tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030”.

Bộ Giáo dục và đào tạo, Giáo trình các môn Lý luận chính trị theo quyết định số 4890/QĐ - BGDĐT ngày 23/12/2019 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và đào tạo.

Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc XIII*, Tập 1, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.168.

Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, tập 5*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.216.

Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập, tập 12*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

Thủ tướng Chính phủ (2021), Quyết định số 1895/QĐ-TTg ngày 11/11/2021 về Chương trình “Tăng cường giáo dục lí tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng giai đoạn 2021 – 2030”.